

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Renáta Kolenčíková, poslankyňa MZ
Číslo materiálu:	1589/2018
Názov materiálu:	Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy
Spracovateľ:	Renáta Kolenčíková, poslankyňa MZ
Napísal:	Renáta Kolenčíková, poslankyňa MZ
Prizvať:	-
Dátum rokovania MZ:	18.10.2018
Dátum vyhotovenia:	24.09.2018
Návrh na uznesenie:	Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy mesta Nitry schvaľuje Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy mesta Nitry
Podpis predkladateľa:	

Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy mesta Nitry

My, volení predstavitelia mesta Nitry, uvedomujúc si vzájomné súvislosti medzi ekonomickým, etickým a politickým prostredím, s cieľom získať pri výkone mandátu dôveru verejnosti voči samospráve mesta Nitry a neustále ju posilňovať prostredníctvom jej transparentnosti a otvorenosti, sa hlásime k tomuto etickému kódexu, čo potvrdzujeme jeho schválením a čestne vyhlasujeme, že sa ním počas výkonu mandátu budeme riadiť.

Článok I.

Základné ustanovenia

1. Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy je zovšeobecnením hodnôt, princípov a pravidiel správania, ktorými sa riadi počas výkonu svojej funkcie volený predstaviteľ samosprávy. Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy (ďalej len "EK") je vyjadrením potreby definovania žiaduceho konania a etických princípov predstaviteľov samosprávy mesta, ktorými sú najmä dôvera a dôveryhodnosť volených predstaviteľov s dôrazom na poslanie samosprávy ako služby občanom, neustále smerujúcej k zvýšeniu kvality a rozsahu týchto služieb.
2. Cieľom EK je definovať základné etické princípy a štandardy správania, ktorých dodržiavanie sa vyžaduje od volených predstaviteľov samosprávy a ktoré občania od voleného predstaviteľa očakávajú pri plnení ich povinností, a tiež informovať občanov o týchto štandardoch.
3. Pre ciele tohto EK sa pod pojmom volený predstaviteľ rozumie primátor mesta a poslanec mestského zastupiteľstva, ktorí získali mandát priamymi voľbami od občanov mesta.
4. Zamestnancom Mesta Nitry sú všetci zamestnanci, na ktorých sa vzťahuje zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a Zákonník práce a ďalšie vnútroorganizačné prepisy ako Pracovný poriadok Mesta Nitry a Poriadok odmeňovania.

Článok II.

Prvenstvo práva a verejného záujmu

1. Volený predstaviteľ vykonáva svoj mandát vždy v súlade s ústavou, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými predpismi.
2. Pri plnení svojich funkcií volený predstaviteľ koná vždy so zreteľom na záujmy občanov a zdrží sa akéhokoľvek konania, ktoré by ohrozilo dôveryhodnosť jeho mandátu a samosprávy.
3. Volený predstaviteľ si váži hodnotu služieb poskytovaných samosprávou a preto sa za každých okolností správa tak, aby vystupoval ako osoba, na ktorú sa obracia verejnosť s dôverou.

III. Etické princípy

Volený predstaviteľ miestnej samosprávy v Nitre:

- a) si plní svoje povinnosti a vykonáva svoje práva s rozvahou a pre verejné dobro. K rozhodovaniu pristupuje s náležitou starostlivosťou, nestranne, pričom zohľadňuje všetky dostupné informácie týkajúce sa danej veci a s ochotou zodpovedať sa za svoje rozhodnutia a konanie
- b) nezneužíva svoju funkciu a privilégia mandátu priamo ani nepriamo na dosiahnutie svojich osobných záujmov. Zdrží sa rozhodnutí, ktoré by priamo alebo nepriamo zvýhodňovali jeho, jeho príbuzných, iných jednotlivcov alebo skupinu jednotlivcov
- c) podáva svoje majetkové priznanie pred a po období výkonu svojej funkcie
- d) priznáva akýkoľvek osobný záujem (majetkový alebo rodinný) v obecných záležitostiach a zrieka sa účasti v akýchkoľvek diskusiách, alebo vyjadreniach k stanoviskám vo veciach, v ktorých má osobný záujem
- e) pri výkone svojich rozhodovacích právomocí sa rozhoduje výlučne na základe objektívne zistených skutočností, v súlade so zákonom, bez osobnej predpojatosti alebo predsudkov
- f) nevykonáva nič, čo by mohlo viesť k tomu, aby verejné finančné prostriedky alebo iné verejné aktíva boli použité na priame alebo nepriame osobné účely
- g) odmieta všetky osobné dary alebo výhody od osôb požadujúcich niečo od obce, ktorých cieľom je ovplyvniť jeho rozhodovanie; poukazuje na negatívne javy a dáva podnet na ich ďalšie prešetrenie príslušnými orgánmi.
Funkcionári mesta priznávajú všetky dary alebo výhody získané ako predstavitelia orgánu samosprávy
- h) je pripravený poskytnúť detailné informácie a uviesť všetky skutočnosti, ktoré ho k rozhodnutiu viedli a preukázať, ako prijaté rozhodnutie korešponduje s príslušnými platnými pravidlami a zákonmi; ak existujú dôvody pre dôverný alebo utajený prístup, vysvetlí prečo
- i) protestuje proti povýšeniu zamestnancov mesta v tých prípadoch, ak sú povýšení na základe inom ako je princíp profesionálnej kvalifikácie, alebo z dôvodov iných ako je efektívnosť útvaru, resp. odboru; funkcionári mesta propagujú a podporujú tie opatrenia, ktoré zvyšujú otvorenosť v otázke ich kompetencií, výkonu týchto kompetencií a funkcií služieb poskytovaných jednotlivými útvarmi, ktoré patria do oblastí v ktorých metodicky pôsobia
- j) rešpektuje nezávislosť, právomoci a výsady iných volených predstaviteľov a zamestnancov mesta, nepožaduje od nich úkony, ktoré by mu prinášali priame alebo nepriame osobné zisky, alebo z ktorých skupiny ľudí odvodzujú priame či nepriame výhody, ani im nebude napomáhať pri výkone funkcie porušovať princípy stanovené v tomto EK

- k) otvorene odpovedá na otázky občanov alebo médií o výkone svojej funkcie a nezverejňuje informácie, ktoré sú dôverné alebo sa týkajú súkromného života iných osôb
- l) pri hlasovaní sa riadi podľa toho, či navrhované rozhodnutie je objektívne, spravodlivé a pre mesto prospešné, nie podľa toho, kto rozhodnutie navrhol alebo komu prospeje. Neuhýba pred svojou zodpovednosťou tým, že sa zdrží hlasovania alebo sa ho nezúčastní
- m) na verejnosti vystupuje kultivovane, so znalosťou veci, dôveryhodne, tolerantne, objektívne a zásadovo
- n) vždy podporuje budovanie a posilňovanie samosprávneho systému.

Článok IV. Konflikt záujmov

1. Pri výkone svojej funkcie rozhoduje volený predstaviteľ vždy so zreteľom na verejný záujem. Získané informácie nevyužíva ako nástroj na získanie osobného prospechu pre seba a pre iných, ani ich nepoužíva na ujmu inej osoby alebo skupiny osôb. Súkromný záujem zahŕňa akúkoľvek výhodu pre jeho rodinu, blízke osoby a právnické a fyzické osoby, s ktorými má obchodné alebo politické vzťahy.
2. Ak má volený predstaviteľ priamy alebo nepriamy osobný záujem vo veciach, ktoré sú predmetom rokovania orgánov mesta, oznámi túto skutočnosť mestskému zastupiteľstvu; zdrží sa diskusie a nezúčastní sa na príslušných rozhodnutiach tak, že nebude o nich hlasovať. Volený predstaviteľ miestnej samosprávy sa zaväzuje spraviť všetko pre elimináciu konfliktu záujmov najmä pri nakladaní s majetkom mesta a hospodárení s verejnými finančnými prostriedkami.
3. Volený predstaviteľ sa zdrží vykonávania takých funkcií, ktoré by nepriaznivo mohli ovplyvňovať výkon jeho mandátu ako voleného predstaviteľa.

Článok V. Deklarácia majetkových a finančných pomerov

Volený predstaviteľ každoročne deklaruje svoje majetkové a finančné pomery prostredníctvom písomného oznámenia majetkových pomerov, funkcií, zamestnaní a iných činností, ktoré vykonáva súbežne s výkonom funkcie. Písomné oznámenia sú registrované na úrade a sú prístupné verejnosti, v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.

Článok VI. Vzťahy k médiám

1. Volený predstaviteľ v záujme naplňať právo občanov na informácie, uvedomujúc si, že médiá sú najdôležitejším prvkom vzťahov k verejnosti nadväzuje kontakty so všetkými

dostupnými médiami bez ohľadu na politické zameranie, najmä bez ohľadu na svoje osobné preferencie.

2. Volený predstaviteľ za účelom obojstrannej komunikácie, ktorej cieľom je udržiavať dostatočnú hladinu informovanosti, takú, ktorá umožňuje vzájomné pochopenie odpovedá otvorene a v plnom rozsahu na otázky zástupcov médií, ktoré sa týkajú výkonu jeho činnosti, činnosti mesta ako aj činnosti organizácií zriadených mestom.
3. Volený predstaviteľ poskytuje všetky požadované informácie, s výnimkou tých, ktoré sú zákonom definované ako utajované. Nie je povinný poskytovať informácie zo súkromného života svojho alebo iného voleného predstaviteľa, či zamestnanca mesta.

Článok VII. Dary a zákaz korupcie

1. Pri výkone funkcie je volený predstaviteľ povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré je zákonom definované ako korupčné alebo nelegálne. Ak sa o takom konaní dozvie, oznámi túto skutočnosť príslušným orgánom.
2. Z titulu svojej funkcie volený predstaviteľ neprijíma ani nevyžaduje pasívne ani aktívne žiadne dary, služby, finančné prostriedky ani iné výhody s cieľom osobného obohatenia sa.
3. Volený predstaviteľ sa zaväzuje všetky dary alebo finančné prostriedky, získané na oficiálnych podujatiach z titulu svojej funkcie, registrovať v osobitnom registri mesta a používať ich ako verejné zdroje a pre verejné účely, s výnimkou drobných upomienkových predmetov a propagačných materiálov.

Článok VIII. Nezlučiteľnosť funkcií

Volený predstaviteľ samosprávy dodržiava platné zákony, ktoré súvisia s obmedzením vykonávať iné mandáty a funkcie.

Článok IX. Zneužitie funkcie verejného činiteľa

1. Volený predstaviteľ rozhoduje o použití finančných prostriedkov a majetku mesta v súlade s platnými zákonmi, nariadeniami a v prospech verejného záujmu.
2. Volený predstaviteľ sa zdrží akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo viesť k priamemu alebo nepriamemu zneužívaniu finančných prostriedkov alebo majetku mesta pre súkromné záujmy jeho, jeho príbuzných alebo iných osôb.
3. Pri výkone svojej funkcie nebude **volený predstaviteľ** prijímať žiadne opatrenia ani rozhodnutia, ktoré by ho zvýhodňovali v budúcom osobnom alebo profesionálnom živote.

Článok X. Kontrola

1. Volený predstaviteľ nebráni vykonaniu kontroly alebo kontrolného opatrenia, poskytuje orgánu externej alebo vnútornej kontroly všetky informácie, ktorými disponuje, alebo ktoré orgán požaduje alebo považuje za dôležité.
2. Volený predstaviteľ podporuje demokratickú kontrolu formou verejného prístupu k informáciám, hlavne k administratívnym a rozpočtovým dokumentom.
3. Volený predstaviteľ vykonáva kontrolnú činnosť dodržiavania príslušných všeobecne záväzných nariadení mesta.

Článok XI. Zverejnenie rozhodnutí a informácií

1. Volený predstaviteľ je vždy pripravený zodpovedať sa občanom, vysvetľovať a preukazovať opodstatnenosť a oprávnenosť každého rozhodnutia. Nezatajuje žiadne informácie alebo úkony, pokiaľ mu to neukladá zákon.
2. Primátor podporuje všetky opatrenia smerujúce k posilneniu princípu transparentnosti, pri poskytovaní služieb občanom a pri fungovaní mestského úradu.

Článok XII. Prijímanie a hodnotenie zamestnancov mesta Nitry

1. Personálne rozhodnutia sú založené na zásluhách a nie na konexiách, politickej poslušnosti.
2. **Primát mesta:**
  - a) **Prijíma zamestnancov podľa jasne definovaných, transparentných postupov navrhnutých tak, aby bol prijatý najlepší kandidát podľa špeciálnych potrieb príslušného útvaru, resp. odboru.**
  - b) **Zabezpečuje, že akýkoľvek presun zamestnancov mesta je v záujme dobrej funkcie samosprávy a že takéto presuny nie sú skrytou formou trestu. Zabraňujú nezákonnému a neetickému konaniu zamestnancom mesta Nitry; v rámci verejnej služby posilňujú ich zodpovednosť, kontrolu a právnu zodpovednosť.**
  - c) **Dohliada, aby neexistovala diskriminácia, predovšetkým na základe veku, pohlavia, zdravotného postihnutia, sociálneho alebo národného pôvodu, či náboženského presvedčenia, sexuálnej orientácie.**

Článok XIII. Rešpektovanie úloh zamestnancov mesta Nitry

1. Pri výkone svojej funkcie primátor mesta a funkcionári mesta rešpektujú úlohy a povinnosti zamestnancov úradu a bez zaujatosti im poskytnú potrebné informácie v súlade s ich postavením a funkciou v úrade.
2. Primátor a funkcionári mesta za žiadnych okolností nevyžadujú od zamestnancov mesta, aby zanedbávali alebo obchádzali platné nariadenia a zákony s cieľom poskytnúť priamy alebo nepriamy prospech sebe, príbuzným a iným jednotlivcom, prípadne skupine jednotlivcov.
3. Primátor ako aj ďalší **volení funkcionári** podporujú opatrenia, ktoré vedú k zvýšeniu efektívnosti a flexibilitnosti fungovania zamestnancov a uplatňujú princípy ich pozitívnej motivácie; odmeňovanie je úmerné kompetenciám a vykonávaným povinnostiam.
4. Zabezpečujú, aby materiálne podmienky **práce** a podmienky zamestnancov boli vhodné a zodpovedajúce ich potrebám.
5. Zabezpečujú vzdelávanie zamestnancov a školenia, ktoré majú prioritné postavenie v obecnom i strategickom pláne.

Článok XIV. Pravidlá upravujúce volebnú kampaň

1. Volený predstaviteľ nenúti žiadnym spôsobom občanov a zamestnancov mesta hlasovať inak ako podľa ich vlastného rozhodnutia. Zároveň sa vyhýba získavať hlasy voličov ohováraním iných kandidátov, navádzaním na porušovanie volebných pravidiel alebo výsledkov volieb, prisľubom finančných prostriedkov alebo iných darov či zvýhodnenia pri výkone svojej budúcej funkcie.
2. Volený predstaviteľ nepoužíva počas výkonu svojej funkcie finančné prostriedky ani majetok mesta v prospech volebnej kampane svojej alebo iného kandidáta, s výnimkou prenajatia priestorov na propagáciu a stretnutia s voličmi za úhradu, **alebo všeobecne platných podmienok.**

Článok XV. Záverečné ustanovenia

1. Volení predstavitelia sa stotožňujú s princípmi tohto EK a vyzdvihujú, podporujú tieto princípy osobným príkladom.
2. Volení predstavitelia v záujme kvalifikovaných rozhodnutí sa neustále vzdelávajú, získavajú zdroje nových informácií, komunikujú s inými samosprávami za účelom výmeny skúseností.
3. Volení predstavitelia sa angažujú za budovanie a posilňovanie samosprávneho systému ako základu demokraticky usporiadanej spoločnosti.

4. Volení predstavitelia prijímú opatrenia s cieľom oboznamovať verejnosť s ustanoveniami tohto EK, podporujú miestne médiá pri informovaní o témach spojených s verejnou etikou.
5. EK bol schválený na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 18.10.2018 uznesením č. ....a nadobúda účinnosť dňom schválenia.
6. Tento EK bude po podpise zverejnený na úradnej tabuli Mestského úradu v Nitre a na webovom sídle mesta Nitra.

V Nitre dňa .....

Jozef Dvonč

primátor mesta Nitry

Dôvodová správa

Predkladám „Etický kódex voleného predstaviteľa samosprávy mesta Nitry“, (ďalej „EK“) s cieľom uviesť zásady tohto EK do každodennej praxe. EK stanovuje štandardu chovania a jeho primerané uplatnenie k občanom, zamestnancom mesta ako aj k ostatným voleným funkcionárom. EK predkladám z dôvodu, že prijatím zásad EK sa zvýši dôveryhodnosť občanov k samospráve, k voleným funkcionárom, posilní sa účasť občanov na správe vecí verejných, čím sa posilnia zásady demokracie. EK vymedzuje i jasné pravidlá ako sa zachovať v zložitejších situáciách, do ktorých sa môže dostať volený funkcionár pri výkone svojho mandátu.

Niektoré ustanovenia EK vychádzajú z platných zákonov, napr. zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.